

Sauvignon Blanc de wereld rond: een virtuele proeverij

19 maart 2021 · door Christoph De Loor

Vijf Sauvignon Blancs van Frankrijk tot Argentinië tegenover een Spaanse Verdejo 'instinker' — is de Sauvignon Blanc steeds een droge wijn?

Als één van de 'Big Six' — de zes meest populaire druivenvariëteiten ter wereld — is de Sauvignon Blanc voor niemand een onbekende. Op 18 maart 2021 nam Wijnclub Zottegem virtueel de wereld rond met vijf Sauvignon Blancs, van Frankrijk over Italië en Zuid-Afrika tot Duitsland en Argentinië, aangevuld met een Spaanse Verdejo als 'instinker'. Dit is het volledige infoblad van die avond. Alle wijnen die we ooit proefden staan in onze [wijncatalogus](#).

De geproefde wijnen

Wijnhuis	Wijn	Jaar	Land
Domaine Mardon	Quincy	2019	Frankrijk
St-Michael-Eppan	Sauvignon Sanct Valentin, Alto Adige DOC	2019	Italië

Wijnhuis	Wijn	Jaar	Land
—	Zweefteef Sauvignon Blanc	2019	Zuid-Afrika
Oliver Zeter	Sauvignon Blanc Fumé	2017	Duitsland
Bodega Vistalba Tomero	Sauvignon Blanc	2016	Argentinië
Bodegas Shaya	Shaya Árido, D.O. Rueda (instinker, Verdejo)	2016	Spanje

Een woordje van inleiding

Beste wijnvrienden,

De voorbije weken hebben we al een paar dagen kunnen genieten van een warm zonnetje, begint de natuur stilaan terug tot leven te komen, hebben we de eerste hoppescheuten en Vlaamse asperges kunnen proeven en zijn de meeste coronacoupures ondertussen verleden tijd. Kortom de lente staat in de startblokken.

De Sauvignon Blanc, met zijn frisse zuren en exotische aroma's past dus volledig in het plaatje van de frisse, ontwakende lente. Ik vermoed dat deze druif zeker geen onbekende is voor jullie. Als één van de 'Big Six', de zes meest populaire druivenvariëteiten ter wereld, heeft deze zeker al de weg gevonden tot in jullie glas.

Naast een internationale Sauvignon Blanc-dag, die op 4 mei valt, bestaat er zelfs een jaarlijkse internationale wedstrijd ter promotie van de Sauvignon, de Concours Mondial du Sauvignon, ondertussen de 12de

editie, en die dit jaar begin maart doorging in Brussel. In totaal namen 12.000 wijnen deel, waarvan de resultaten op 18 maart zullen worden bekendgemaakt.

Gezien de populariteit van deze druif hoeft het dan ook niet te verbazen dat deze in de meeste wijnregio's voorkomt. Vanavond zullen we dan ook terug virtueel de wereld afreizen, van Frankrijk naar Argentinië, en terug via Zuid-Afrika. Wat is de impact van de ondergrond? En is de Sauvignon Blanc steeds een droge wijn?

Ook bij deze proeverij heb ik een zogezegde vreemde eend in de bijt opgenomen, een 100% Spaanse Verdejo. We hebben hier ook te maken met exotische florale toetsen, maar daarentegen ook een zekere dominantie qua mineraliteit, die dan niet typisch de overhand heeft bij de Sauvignon Blanc. Benieuwd wie dit buitenbeentje zal kunnen duiden in de oplijsting.

Ik wens jullie alvast veel wijngenot en een leuke (her)ontdekking van de Sauvignon Blanc wereldwijd!

Oorsprong en verspreiding

De Sauvignon Blanc, letterlijk vertaald 'wilde witte', is een Atlantisch druivenras dat zijn oorsprong terug kan vinden in West-Frankrijk, en gelinkt kan worden aan de Chenin-druif en de meer aromatische Traminer-druif. In 1710 werd deze wijn voor het eerst in een oorkonde vermeld, maar er is echter onzekerheid of het origineel aan de oevers van de Loire stond aangeplant of toch aan de oevers van de Garonne.

In de 18e eeuw verspreidde de Sauvignon Blanc zich met emigranten naar Spanje, Noord-Italië, Nieuw-Zeeland, Chili, de Verenigde Staten en Zuid-Afrika. Met deze wereldwijde verspreiding ontstaan ook synoniemen, zoals de Muskat-Silvaner (Duitsland, Oostenrijk) of Fumé Blanc (Australië, Californië), om er maar enkele voorbeelden te noemen.

Wereldwijd zijn er nu ongeveer 110.000 hectare met deze druif beplant, met Frankrijk (Loire, Bordeaux) op de eerste plaats met ongeveer 28.000 ha, Italië (noordoost) met 18.000 ha, en een gedeelte derde plaats voor Nieuw-Zeeland (Marlborough, Hawkes Bay, Gisborne) en Californië (Napa Valley) met elk ongeveer tussen de 16.000 ha tot 17.000 ha.

De mooiste resultaten van de Sauvignon worden traditioneel behaald in de Loire, vooral dan Touraine, Sancerre, Pouilly-Fumé, Menetou-Salon, Quincy en Reuilly. Alle witte bordeauxwijnen, meestal in blendvorm met semillon en muscadelle, bevatten een vleugje Sauvignon. Hier denken we bijvoorbeeld aan Entre-Deux-Mers, Graves en Pessac-Léognan.

Buiten Frankrijk ziet men de druif ook terug in Spanje (Penedès, Rueda). In Italië proeft men de beste resultaten in Südtirol en Friuli. Nieuw-Zeeland staat bekend als trendsetter in de nieuwe wereld, met hun ideaal klimaat en bodem maken ze hier frisse en vooral droge wijnen.

Een visionair land de laatste decennia is Zuid-Afrika. Het enige minpuntje daar is dat de druif daar vaak geplant werd en wordt in te warme regio's, wat eerder neutrale wijnen oplevert. Ook in Californië (Napa Valley) en Australië (Adelaide Hills, Western Australia en Margaret River), is de Sauvignon Blanc een hype.

Kenmerken

Sauvignon Blanc is een krachtig druivenras, dat weliswaar de neiging heeft tot een overmatige vegetatie. Men moet dus het hoofd bieden aan deze overmatige groei, door de druif aan te planten in weinig of middelmatig vruchtbare terroirs, door gebruik te maken van minder productieve onderstokken en door aangepast te snoeien. Dit laatste moet voornamelijk heel ingrijpend gebeuren de eerste jaren na de aanplant, om de kwaliteit van de druiven te vrijwaren.

Qua ondergrond, is vooral een bodem van kalk, vuursteen of kwarts in trek. Dit geeft wijnen met meer finesse of parfum, meer uitgebalanceerde wijn en meer sprankeling en kracht. Rivierterrassen van zand, gruis of ander losser maritiem sedimentair gesteente, doen het ook zeker goed, en zorgen voor een expressie die meer kruidig en floraal is, terwijl mergelondergronden eerder krachtigere en beter houdbare wijnen zullen voortbrengen.

De Sauvignon Blanc staat voor witte wijnen die heel elegant, levendig, evenwichtig en karakteristiek zijn, wijnen die meestal ook jong moeten gedronken worden, wanneer die typische frisse zuren aanwezig zijn en de aroma's bij wijze van spreken nog uit het glas stuiven. Indien op hout gerijpt, wordt de Sauvignon Blanc ook wel Blanc Fumé genoemd. Denk hierbij aan de Franse Pouilly-Fumé, gekenmerkt door een volle en zachte smaak.

Qua uitzicht is dit een wijn met meestal een heel lichte kleur, met een lichte groene schijn.

De primaire fruitsmaken van Sauvignon Blanc zijn limoen, groene appel, passievrucht en witte perzik. Afhankelijk van hoe rijp de druiven zijn wanneer de wijn wordt gemaakt, varieert het aroma van citrusfruit, kruisbessen, vers gemaaid gras, asperges, bloemen, kruiden, brandnetel, en buxus, wat in vakkringen ook wel oneerbiedig 'kattenpis' wordt aangeduid. (Te) laat geplukt, wordt hij wat flauw en minder fris, omdat hij dan zijn kenmerkende zuren verliest.

Daarnaast kunnen we ook toetsen herkennen van braam, zwarte bessen of palmhout, en soms zelfs tonen van jasmijn. Soms geven wijnen afkomstig van kalkbodems heel minerale impressies weer.

Wat Sauvignon Blanc uniek maakt ten opzichte van andere witte wijnen, zijn de andere kruidachtige smaken zoals groene paprika, jalapeño, kruisbes en gras. Deze smaken zijn afkomstig van aromatische verbindingen genaamd pyrazines en zijn het geheim van de smaak van Sauvignon Blanc. Ook die frisse zuren zijn druif-eigen, soms zelfs iets te agressief.

Een andere bijzonderheid van deze druif is, dat vanwege de vrij compacte trossen, hij gevoelig is voor rotting (botrytis), die echter onder de juiste omstandigheden een natuurlijke zoetheid kan geven waardoor ook zoete wijn kan worden gemaakt.

Food pairing

Afhankelijk van de volheid en de aanwezige zuren van de wijn, zullen we deze ook bij verschillende gerechten kunnen aanbevelen.

Een frisse, heldere jonge pittige Sauvignon Blanc past bijvoorbeeld perfect bij mosselen, lichte visgerechten en zelfs salade met zachte geitenkaas. Een medium tot volle variant past daarnaast ook perfect bij wit vlees en gegrilde visgerechten, terwijl de vollere stijl van wijn perfect ook verschillende Aziatische gerechten kan complementeren.

Sauvignon Blancs met uitgesproken tonen van limoen en grapefruit gaan erg goed met gegrilde vette vissen. Ook erg lekker met een salade met avocado of gegrilde kip of lam. De lichte kruiden zijn mooi in balans met de frisheid.

De ideale serveertemperatuur van de Sauvignon Blanc is 8 °C-10 °C, dus indien de wijn rechtstreeks uit de koelkast komt (± 5 °C), best nog even laten opwarmen zodat de aroma's ten volle tot uiting kunnen komen.

Bespreking van de wijnen

Domaine Mardon Quincy 2019

Domaine Mardon is een familiebedrijf en -boerderij, dat vandaag gerund wordt door H  l  ne Mardon, inmiddels de vijfde generatie, samen met Luc Tabordet.

De wijngaarden in Quincy bevinden zich op oude grindalluvials en klei, waardoor de wijn iets voller, molliger wordt. De gebruikte wijnstokken hebben een gemiddelde leeftijd van 25 jaar, en sommige zijn wel tot 60 jaar oud.

Het beplant oppervlak bedraagt 13 hectare, wat jaarlijks ongeveer 100.000 flessen oplevert (60 hl/ha).

Het persen van de druiven wordt gevolgd door een 24-uur durend bezinkingsproces, 'débouillage' genoemd. Gisting en rijping gebeuren in temperatuurgecontroleerde inox vaten. Halverwege november wordt de wijn overgeheveld, 'soutirage' genoemd, om vervolgens te rusten op de fijne droesem, alvorens te filteren en te bottelen in januari.

De wijn heeft een heldere, licht gelige kleur met gouden highlights.

Mooie aromatische expressie met veel rondheid en aroma's van witte bloemen en exotisch fruit. Een minder lange afdronk, maar desalniettemin een levendige, ronde en evenwichtige wijn.

Om binnen 3 tot 4 jaar te drinken. De jonge wijnstokken brengen frisheid en fruitigheid, terwijl de oude wijnstokken volheid en een zekere body geven die het geheel in evenwicht brengen.

St-Michael-Eppan Sauvignon Sanct Valentin 2019

We hebben de coöperatieve Cantina St. Michael-Eppan reeds ontdekt tijdens de Pinot Noir-proeverij die Jurgen vorige maand heeft verzorgd. Als korte herhaling, een coöperatieve van meer dan 110 jaar oud, die 330 wijnbouwers verenigt, onder leiding van keldermeester Hans Terzer. In totaal vertegenwoordigt dit 385 hectare aan wijngaarden, aan de voet van de Dolomieten, in het Zuid-Tirolse Appiano, op een hoogte van 400 tot 700 meter.

Het is in 1989 dat ze begonnen zijn met de productie van hun meest gereputeerde witte wijn. Gekenmerkt door een uitbundigheid aan fruit, een uitstekende mineraliteit en body. Het is niet alleen de belangrijkste wijn van de Sanct Valentin-lijn, maar ook een van de meest bekroonde witte wijnen van Italië.

De bodem bestaat uit kalkkieselsteen, met wijnstokken die 10 tot 33 jaar oud zijn. De opbrengst bedraagt gemiddeld 45 hl per hectare.

De druiven worden manueel geoogst en geselecteerd van midden tot eind september. Het grootste deel wordt gefermenteerd in stalen vaten, en rijpt op de droesem tot eind april. De rest is deels gefermenteerd en gerijpt in tonneau (15%) en deels in grote houten vaten (10%).

In het glas zien we een licht gele kleur met groene schijn. Qua aroma zoeken we tonen van geel fruit, kruisbes, vlierbloesem en rijpe rode bes. Met frisse zuren, een elegante volle wijn. Deze wijn heeft een bewaarpotentieel tot 10 jaar en zelfs meer.

Dat we hier te maken hebben met een uitstekende wijn, blijkt ook uit de vele awards die al op zijn conto staan: Robert Parker 93 punten / James Suckling 93 punten / Luca Maroni 95 punten.

Zweefteef Sauvignon Blanc 2019

Met de Zweefteef, de Zuid-Afrikaanse benaming voor stewardess, reizen we naar de Western Cape in Zuid-Afrika.

In totaal bedraagt het wijnareaal in Zuid-Afrika zo'n 118.000 hectare, waarvan ongeveer 9% ingepalmd is door de Sauvignon Blanc.

De wijn kent een klassieke vinificatie op stalen en/of inox vaten, zonder enig contact met hout, en wordt gebotteld door een lokale coöperatieve met de illustere naam B/0470.

We zien een zeer lichte kleur, met een ietwat gelige schijn, maar zeker niet prominent aanwezig.

Qua aroma's stuift het exotische fruit uit het glas. Rijpe perzik en abrikoos als eerste indruk, gevolgd door tonen van amandel en zeker ook vlierbessenbloesem, die zich samen met enkele typische frisse citrustoetsen ook verder zetten in de mond.

Een frisse, gemakkelijk drinkbare wijn, niet echt een talmende afdronk, zonder enige complexiteit, maar o zo smaakvol en een typisch voorbeeld van wat deze regio onder andere te bieden heeft.

Deze wijn is zeker jong te drinken, met vol behoud van de aroma's en frisse zuren.

Oliver Zeter Sauvignon Blanc Fumé 2017

Oliver Zeter, de oudste van de twee broers, studeerde oenologie in het Duitse Maikammer en Deidesheim. Nadien werkte hij enige tijd in Italië en Zuid-Afrika om zijn technische kennis over het wijnmaken te verbreden. Zijn broer Christian werd onvermijdelijk besmet met het wijnvirus door zijn familie en omgeving. Hij heeft eerder een business-gerelateerde opleiding achter de rug.

Met "Hingabe und Zeit", toewijding en tijd, legden zij zich vanaf 2005 toe op een eigen wijngoed in de Pfalz. Naast het label Oliver Zeter maken ze

in samenspraak met plaatselijke wijnboeren ook wijnen onder Schäffer & Zeter. De eigen stijl wordt weerspiegeld in geraffineerde en fruitige en minerale wijnen met extra aandacht voor het oorspronkelijke karakter van de druivensoorten.

In totaal zeven wijngaarden in het zuidelijke Pfalz en Mittelhaardt zijn beplant met zeven verschillende Sauvignon Blanc-klonen. Het doorslaggevende voordeel hiervan zijn de verschillende microklimaten van de verschillende sites die nodig zijn om van de diversificatie te genieten.

Deze Sauvignon Blanc komt van hun oudste en beste wijngaarden, waar de beste en rijpste druiven worden geselecteerd en manueel geoogst in kleine manden van 20 kg.

Vervolgens worden de druiven geplet en geperst. Het sap gaat direct op nieuwe Franse eiken vaten, waar een spontane fermentatie begint van het most. De malolactische fermentatie wordt onderdrukt. Daarna wordt de wijn overgeheveld in stalen vaten, samen met zijn fijne gist, waar het verder rijpt tot aan de botteling in de zomer.

Omwille van de invloed van de Franse eik, verkrijgt deze wijn naast zowel de typische Sauvignon Blanc-kenmerken, ook een stevige body met een licht rokerige toets.

Bodega Vistalba Tomero Sauvignon Blanc 2016

De wijnmaker van dienst is Carlos Pulenta, een afstammeling van een van de meest prominente wijnfamilies van Argentinië, die naam maakte

als president van het wijnhuis Salentein. In 2003 creëerde Pulenta een hypermodern wijnhuis dat gebruikmaakt van elke beschikbare technologische vooruitgang en dit combineert met de kunst van blind mengen om wijnen van uitzonderlijke kwaliteit te produceren.

Het wijnhuis ligt in het centrum van Vistalba in de regio Luján de Cuyo en omvat in totaal 53 hectare aan wijngaarden, die een goede 30 jaar geleden werden aangeplant.

Met zijn Bodega Vistalba maakte hij een opvallende reeks wijnen onder het 'Tomero'-label. Tomero staat voor sluiswachter, die in het verleden een zeer belangrijke rol speelde. De 'Tomero' bepaalde immers hoeveel water, afkomstig van de Andes-toppen, er per regio werd toegewezen. Dit water is absoluut noodzakelijk voor de landbouw in Mendoza, Argentinië.

De Sauvignon Blanc komt van de 'Valle de Uco', ongeveer 130 km zuidoost van de stad Mendoza. Dankzij zijn unieke ligging aan de voet van het Tupungato-gebergte op een hoogte van 1.200 meter boven zeeniveau, en zijn uitzonderlijke alluviale terroir wordt deze vallei aanschouwd als 'grand cru'-gebied.

In het glas zien we een heldere, bleke citroengele kleur. Qua aroma een geprononceerde frisse zesty geur van citrus en rijp tropisch fruit, kruisbes en gras. De smaak is perfect uitgebalanceerd en bevat pakken sappig citrusfruit, wat kruisbes en wat rijper geel fruit. Een elegante wijn met structuur, in combinatie met verfrissende zuren, die blijven boeien.

Bodegas Shaya Shaya Árido D.O. Rueda 2016

De 'instinker' van deze avond is de Spaanse Shaya Árido, een 100% Spaanse Verdejo.

Typische kenmerken van de Verdejo-druif zijn aroma's van limoen, citroen, pompelmoes, gras, venkel en citrusbloesem, waardoor deze wel een heel aantal raakvlakken heeft met de Sauvignon Blanc, en het dus niet altijd even gemakkelijk is beide van elkaar te onderscheiden.

Het wijnhuis Bodegas y Viñedos Shaya, werd opgericht in 2008 door Jorge Ordóñez en Enrique Bustos, twee leden van de vooraanstaande Gil-familie, een van de belangrijkste wijndynastieën van Spanje.

De wijngaarden van Shaya bevinden zich in het zuiden van de appellatie Rueda. De arme zandgronden dwingen de wortels van de oude wijnstokken, waarvan sommige meer dan 100 jaar oud, meters diep op zoek te gaan naar water. Hierdoor wordt het aspect van de mineraliteit extra aangedikt, wat toch wel geprononceerd is in deze wijn.

De wijn wordt deels op nieuwe Franse eiken vaten gerijpt, en verblijft gedurende verscheidene maanden in aanraking met de most, alvorens te worden gebotteld. In tegenstelling tot vele andere Verdejo's uit Rueda, biedt Shaya een geconcentreerde en complexe wijn met heerlijke fruit.